SUOMEN TAKSILIITTO

LAUSUNTO

26.10.2023

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
liv@eduskunta.fi

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta (HE 25/2023 vp)

Viime vuosina sähköautojen hankintatukea on myönnetty määräaikaisena kannusteena yksityishenkilöille, yrityksille ja muulle ammattiliikenteelle, mutta taksiyrittäjät eivät ole voineet saada hankintatukea lain soveltamisalarajauksen johdosta. Lausuttavana olevassa hallituksen esityksessä (HE25/2023 vp) lakia ehdotetaan yksinkertaistettavaksi muun muassa kumoamalla täyssähköauton hankintatukia koskevaa sääntelyä, koska niiden hakuaika on päättynyt vuoden 2022 lopussa.

Nykyinen tukijärjestelmä on kohdellut taksiyrittäjiä eriarvoisesti, vaikka taksiyritysten investointikyky on heikentynyt viime vuosina. Taksiliikenteen kysyntä ei ole palannut pandemiaa edeltävien vuosien tasolle ja myös harmaa talous on kasvanut ilmiönä uudelle tasolle toimialan sääntelymuutoksista johtuen. Samaan aikaan julkisille hankinnoille on asetettu kunnianhimoisia päästövähennystavoitteita (Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista), jolla pyritään edistämään liikenteen päästövähennyksiä kasvattamalla nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta julkisissa hankinnoissa.

Yhteiskunnan kuljetukset muodostavat taksialan liikevaihdosta 40 prosenttia ja ovat erityisesti haja-asutusseuduilla sekä pienissä kunnissa toimivien taksiyritysten liiketoiminnan perusta. Jotta nämä vähäpäästöisyysvaatimukset pystytään täyttämään, tulee taksimarkkinoille saada nopeasti sähköautoja. Hankintatuki kannustaisi taksiyrittäjiä investoimaan täyssähkökäyttöiseen ajoneuvoon, jota hankintoihin osallistuminen edellyttää.

Vuonna 2023 uusista rekisteröidyistä taksiajoneuvoista vain 24 prosenttia on täyssähköajoneuvoja, kun lainsäädäntö edellyttää hankintayksiköstä riippuen 20–50 prosentin vähimmäisosuuksia. Taksien ajoneuvokanta uudistuu siis lainsäädännön vaatimuksia hitaammin. Lisäksi esimerkiksi Taksiliiton jäsenistä 75,5 prosenttia ei edes

harkitse sähköautoon siirtymistä (Sähkötaksikysely 2/2023). Erityisesti ensimmäisen sähköauton hankintaan liittyy paljon ennakkoluuloja ja epävarmuuksia. Hankintatuki kannustaisi investoimaan helpommin täyssähköautoon. Ensimmäisen sähkötaksiauton tuomien positiivisten käyttökokemusten myötä sähköautojen hankinta on jatkossa taksiyrittäjille helpompaa.

Taksiautolla ajetaan vuosittain merkittävästi suurempia ajosuoritteita kuin yksityiskäyttöisellä henkilöautolla. Näin ollen saavutettu kasvihuonepäästöjen alenema olisi taksiautoille suunnatulla hankintatuella merkittävästi yksityisajoneuvoja suurempi. Lisäksi taksiautot ovat keskimääräistä suurempia henkilöautoja, jolloin niiden osalta myös keskimääräiset kasvihuonepäästöt ovat jonkin verran suurempia kuin yksityiskäyttöisillä henkilöautoilla, vaikka taksit ovatkin keskimääräisiä henkilöautoja uudempia. Taksiautojen kiertonopeus on myös oleellisesti yksityisautoja nopeampi, jolloin markkinoille saataisiin nopeammin käytettyjä sähköautoja niille kuluttajille, jotka eivät uuteen sähköautoon ole halukkaita investoimaan.

Esityksemme

Nyt käsittelyssä olevan lain soveltamisalarajaus tulee poistaa taksiliikenteen osalta ja myöntää määräaikainen hankintatuki.

Suomen Taksiliitto ry